

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: **VISSZAK:**
 Egy hóra . . . 1 kor. Egy hóra . . . 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felkötő szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és lapkiadók:
HOFFMANN és KRÖNÖVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 49. szám.

Az obstrukció komédiája

Debrecen, július 19.

Benne vagyunk tehát az obstrukciós komédia második hetében. Az ellenzéki programon ott áll már a zárt ülés, a névszerinti szavazás . . . Az előtt az efféle eszközök csak az obstrukció ötödik-hatodik hetében kerültek sorra. Most már a háboru elején ellövődözik az egész puskaport és bár nemrég még „magas színvonalu vitát” helyeztek kilátásba, nem produkálnak egyebet a leplezetlen technikai obstrukció eszközeinél. Pedig Apponyi a függetlenségi párt minapi konferenciáján még úgy nyilatkozott, hogy nem barátja az obstrukciónak. — Ani azonban nem akadályozta meg abban, hogy pár nappal később, képviselőházi beszédében feltétlen jogosnak ne nyilvánítsa az obstrukciót és bizonyára csak a tökéletes lelki harmónia okából csatlakozott par distance Kossuth Ferenc is az obstrukcióhoz, melyet ugyancsak a közelmúltban még ő is kerülendőnek mondott.

Az ostromló hadsereg generalissimusa, Justh Gyula pedig megint fenyegetődik. Ő, aki feltalálta a politikai hengert, a melylyel ez a temperamentum tultengésben leledző férfi aranyfüst vékonyságúra hengerelte a tulajdon édes pártját, megint erőteljes kifejezésekkel dolgozik és a kormány bukásáról szóló jóslásokat röpit világgá.

Az esküdszéki tárgyalás.

Irta: René Maizeroy.

Az Országos Bányaiipar Bank igazgatójának, Claude Laforet-nak sikerült az első sorba furakodnia, ahol egy kövér borkereskedő, a kit iszonyuan bántott kiszükkült redingotja és egy sovány tanár, akit mintha valamely élc-lapból vágtak volna ki — közé került. Ez az itélkezési szerep az újdonság ingerével hatott rá és igen érdekelte.

Ugy képzelte, hogy színházban van és valami véres ideg- és háborzongató dráma ötödik felvonását nézi végig.

És amíg a jegyző egyhanguan, unalmasan olvasta fel a vádindítványt, ő egykedvűen nézegette, mintha csak színpadon történnék minden, a véres tragédia gyászos bűnjelét, a vérfoltos kézitáskát, a gyilkos kés által szét-zaggatott ruhát, a gombóccá összegyűrt asztalkendőt és a nagy husángot az asztalon. Az államügyészt, aki megelégedetten simogatta hosszú szakállát, a védőt, aki segédjei között idegesen diktált, hol az egyiknek, hol a másiknak; a gyilkosokat, akik közül a fiatalabbik szinte összeesett, összeomlott kétségbeesetten, gyámoltalanul a két markos fegyház-őr között és kinek halálosan sápadt arca ideges rángásokban vonaglott. A másik sovány, szintén fiatal, ünnepi díszbe öltözött, mintha mulatságba készülne, vigyorgó arckifejezéssel, simára olajozott, füllére fésült frizurával.

A komoly kritika, a tárgyilagos argumentáció igazán merőben felesleges és hiábavaló volna ezzel az ellenzékkel szemben, mely a harcban minden mértéket, minden józanságot, minden parlamenti illemtel, figyelmen kívül hagy és bár maga a legvaszkosabb gorombaságokkal traktálja ellenfelét, mindjárt elégtételért kiabál, mihelyt a kormánypártnak egy tagja azt a hallatlan merészséget követi el, hogy elítéli az ellenzék harcmodorát.

Ime, viharosan követelik a szatiszfakciót gróf Tisza Kálmán árpádi beszédeért is, holott valójában azoktól az árpádi polgároktól kellene elégtételt kérniük, akik arra a kérdésre, hogy mit érdemelne az olyan kisebbség, amely a községi képviselőtestületben lehetetlenné akarná tenni a többség határozatát, erőteljesen azzal feleltek, hogy:

— Ki kellene őket rugni!

Nem hisszük ugyan, hogy az árpádi derék polgárok valami nagyon részletesen ismerjék az angol alsóház ujabbkori történelmét és Cladstone parlamenti beszédeit. Azt sem tartjuk valószínűnek, hogy Gladstone ismerte légyen a biharmegyei Árpád községet. De utalnunk kell rá, hogy az ir-harcok idején Gladstone is olyasféle mtondott a kisebbség terrorizmusról, mint az árpádiak.

Azt csak nem akarják komolyan elhíttetni az ellenzéki urak, hogy a haza már megint veszélyben forog és hogy alkotmányválság okából vivják ezt a mostani dicsősé-

a vállalai közé huzott nyakkal, igazi selyemfű, aki hengez a karzat kedvéért, és a közönség, amely meglehetősen kevert, erősen kifestett leányok, néhány rongyos alakja a nyomor tanújának, rittak ki a tulnyomóan elegáns hölgy közönség közül.

Laforet a feleségére gondol és mosolyog. Hogy kellett küzdenie minden erélyét a latba vetve, hogy orvosi bizonyítvánnyal kimetvén távolmaradását, otthon ne tartsa. — Tulzott gyöngédsége rémlátománvokat idézett fel.

Mi szükség arra, hogy negyven éves korában, törődött aggastyánhoz hasonlóan, csekély szivgyöngésége folytán, lemondjon mindenről, kötelességről, munkáról? Ez a banális büntény, amelyet két züllött siheder követett el, megrohanván vadállatokhoz hasonlóan azt a szerencsétlen bankhivatalnokot, a kit aztán meggyilkoltak, kiraboltak, nem fogja tulságosan felzaklatni az idegeit. Meg aztán tán csalódtak is az orvosok. Hisz ez oly gyakori eset. A szívbántalmak tán nem is szervi bajnak, hanem ideges tulfesziültségnek voltak a következményei? De ahogy a szenvedés és aggodalom napjaira visszaemlékezett, önkénytelenül ismét a feleségére kellett gondolnia, Ginette-re, akinek az önfeláldozó ápolása végtelen boldogság érzésével töltötte el, mert tudta, érezte, hogy épp úgy szereti, mint házasságuk első idejében.

És most sajnálni is kezdte, hogy hiábavaló gyötrelmet okozott neki, hogy nem en-

ges harcot, melynek olyanképpen adják meg a legnagyobb komolyságot, hogy egész napot elfecsérlő névszerinti szavazásokat provokálnak afölött, vajjon az egyik vagy másik képviselőnek megadassék-e a kért három vagy négyheti szabadság? És ugyan mit berzenkednek olyan reitentes felháborodást pözolvva holmi házszabály-szigorításnak a pusztá emlegetésére is, mikor a saját koalíciós kormányzásuk idején ők maguk változtatták a házszabályokon úgy, hogy lehetetlenné tegyék a technikai obstrukciót?

Az ellenzéki taktika nagyon átlátszó. — Zajos incidensekkel, botrányos jelenetekkel szeretnék lázba hozni az országot, a mely nagyon közömbösen nézi a mostani obstrukciós komédiát és szeretnék valahogy lerombolni a nagy hatását Hazai honvédelmi miniszter beszédének, mely meggyőző erővel mutatott rá a véderéform-javaslatok nagy gazdasági és szociális értékére és amely beszédnek az igazságait, ha ki sem mondják, kénytelenek elismerni az ellenzék józanabb elemei is.

A miniszterelnök nem megy Ischlbe. A Budapesti Tudósító jelenti a fővárosi reggeli lapok híradásával szemben, hogy koholmány az a közlés, hogy Khuen-Héderváry Károly gróf az obstrukció miatt a napokban Ischlbe kihallgatásra megy.

gedett oly fájdalmasan, oly gyöngéden kifejezett kívánságának; mert hirtelen őt is valamely rossz előérzet, valamely komor bánat megsejtése kezdte nyugtalanítani; és az az érzése támadt, hogy se támasza, se védelme nem lesz.

Ezenközben feketébe öltözött, ormótlan szinehagyott főkötővel a fején, ingadozó léptekkel, miként a halálraitét, ki a kinpad felé halad, remegve minden izében, tétován, lesüitött szemekkel, hajlott háttal, összeszorított fogakkal, egy szegény munkásasszony közeledett a rácsához és úgy fogózott bele, ahogy odaért, mint egy hajótörött a mentő deszkaszálba.

Nehéz munka, a mindennapi kenyérért való rettenetes küzdelem, keserű csalódások idő előtt megtörték, megvéntették.

Mély ráncok szántották keresztül-kasul az arcát, sovány, beesett orcáin rőtiszini pir lángolt. Szájának két sarka lefelé görbült. — Iszonyuan lesoványodva, csupa csont, csupa sarok. És mintha piszkos hamuval hintette volna be valamikor szőke hajúat.

Hajdani szépségét, megejtő báját semmi egyéb nem árulta el már, mint áttetsző két nagy kék szemé, amelyet hosszú, selymes pillák árnyékolnak.

Hebegve, zokogva felelt az elnök kérdéseire, melyeket az jószágosan, könyörülettől eltelve intézett hozzá. Majd bátorságra kapva, hangosabban kezdett el beszélni, envhitó kö-

Valódi angol és hazai gyártmányu gyapjuszövet **Weisz Adolf** posztó nagykereskedőnél, Debreczen, Kossuth-utca 1 sz. alatt. **újdonságokat legnagyobb választékban,** szigoru szabott árak mellett szereshetjük be. **;;** Első Debreczeni Takarékpénztár ujonnan épült palotájában. **;;**

A komédia hetedik napja.

A képviselőház ülése.

Kezd szégyenletessé válni már maga az a tény is, hogy az ellenzéknek viselt dolgairól, főlháborító viselkedéséről azon címen kell megemlékeznünk, hogy az a képviselőház ülése. Szomorú dolog, hogy nincs törvény és intézkedés, amely az ilyen uraknak naplopását megtorolná. Mert az az idő, amit most ordítózással, haszontalanokodással, az ellenzék ellop, nem az övék, az a nemzet, az ország ideje, amelyben hasznos, szükséges dolgok várnak elintézésre.

Az ellenzék ma is névszerinti szavazással ölte az időt. És miután más tárgy nem volt, maguk a hősök, a majd megmutatjuk hősök, adtak be szabadság iránti kéréseket, hogy legyen mi fölött határozni névszerinti szavazással.

Igy dolgoznak azok, akik a nemzet, a dolgozó milliók pénzéből kapják gazdag fizetésüket. A nép verejtékező dolgozik, ezek a léhák pedig mint a herék fekszenek a dolgozni akarók útjába. Mennyire igazuk volt az árpádi polgároknak, amikor megmondták, mit kell tenni az ilyenekkel.

Névszerinti szavazások.

Kabós Ferenc alelnök 11 órakor nyitja meg az ülést. Jelenti, hogy Lovászy Márton, Batthyány Tivadar, Eitner Zsigmond és Verthán Etele néhány heti szabadságot kérnek. (Fölkiáltások bairól: Nem adjuk meg!)

Justh Gyula: Tiltakozik a szabadság megadása ellen és indítványozza, hogy a Ház bocsássa a kérvényeket egyenként névszerinti szavazás alá. (Eljenzés a baloldalon. Taps és Hoch-kiáltások jobbról. Nagy zaj.) Amíg az ellenzék sérelmét nem reperálják (Oriási zaj jobbról.), addig nem tanácskozhatunk. (Általános lármá. Elnök csenget.)

Elnök kijelenti, hogy ha nem csillapodik a zaj, kénytelen lesz az ülést felfüggeszteni. Jelenti később, hogy husznál több képviselő aláírásával ívet nyitottak be névszerinti való szavazásra. Külön-külön ejtik meg a névszerinti való szavazást a négy képviselő szabadságkérésén.

Batthyány Tivadar kérését a Ház a névszerinti való szavazás értelmében 142 szótöbbséggel megtagadja.

Névszerinti szavaznak Eitner Zsigmond szabadságkérelmére, melyet a többség elvet.

rülményeket keresve az ő „kicsikéje“ számára.

— Oh, édes jó uraim, — nyöszörögte könyvek között — óh, ha tudnák, milyen könnyű volt a felnevelése a szentemnek, hogy még a baromhoz is szelid volt és hogy örültem neki mindig és hogy milyen jól tanult az iskolában és hogy majd megfojtott a csókjaival. Odaadtam volna az utolsó garasomat, csak-hogy neki meglegyen mindene, olyan is volt, mint egy uri gyerek . . . Ugy gondoltam, — hogy urat nevelk belőle . . . jobban kényeztettem, mint ahogy egy kisasszonyt szokás . . . Hogy tudott minderről így megfélekedni, — hogy tudott így tőlem elszakadni, ahogy inas lett belőle, ahogy azt a komisz cédat kezdte látogatni . . .

És öklével megfenyegette azt a komisz sihedert, aki a vádlottak padján tetszelegve, gunyosan billegette magát.

Undokan, vigyorogva dörmögte:

— Fogd be a szádat, mamusácskám! A fiaácskádat ugysis a hüvösre dugják. haha!

Az asszony dühében felordított:

— Kutya, óh, te kutya!

Az elnök fenyegető kézmozdulattal vetett véget a kínos jelenetnek.

A szerencsétlen asszony az esküdtekhez fordult és rekedt csuklástól gyakorta megszakítva így folytatta mondókáját:

— Tudják, kérem, hogy mi hiányzott

Az elnöki széket Berzeviczy Albert foglalja el.

Következik a szavazás Lovászy Mártonnak négy heti szabadság kérése tárgyában. Jelenti, hogy husznál több képviselő névszerinti szavazást kér. Elrendeli.

Láng Mihály kéri megállapítani, hogy a husz képviselő jelen van-e vagy sem.

Felkiáltások a baloldalon: Szűz beszéd! (Zaj.)

Justh Gyula megállapítja, hogy a kérelem az elnöki enunciació után történt, tehát mellőzendő.

Elnök helyesli Justh Gyula kijelentését és elrendeli a névszerinti szavazást. Előbb azonban öt percre felfüggeszti az ülést.

A szünet után: Megejrik a névszerinti szavazást, melynek eredménye 138 nem, 19 igen. E szerint a Ház 119 szótöbbséggel nem szavaz az meg Lovászy Mártonnak a kért szabadságot.

Elnök: Következnék Verthán Etele kérelme tárgyában a határozathozatal. Jelenti, hogy 20-nál több képviselő kérdést feltevé névszerinti szavazást kér a tárgyról, hogy e kérelem tárgyában a névszerinti szavazás a holnapi ülésen ejtessék meg.

A Ház így határoz.

Elnök több kérvény és iromány bemutatása kapcsán kéri azokat kinyomatni, szétosztatni és a Ház asztalára tétetni.

Justh Gyula: Kifogásolja ezt, mert az eddigi szokás az volt, hogy ezen kérvények az állandó kérvényi bizottságnak adattak át. Most sem lehet kivételt statuálni.

Meg kell-e vetni az obstrukciót?

Napirend előtt felszólal Egry Béla, aki a tegnap este gróf Károlyi József elnöklete alatt megalakult pártönkivüliek klubja nevében szólal fel. Tisza Kálmán grófnak itt a Házban való kimagyarázását még súlyosabbnak tartja, mint az árpádfalvai beszédét. A grófnak mindannyiunk által tisztelt apja, Tisza Kálmán miniszterelnök ellenzéki vezér korában nem olyan felfogásban volt az obstrukcióról, mint a fia, hogy az obstrukciót meg kell vetni, hanem ellenkezőleg az obstrukcióra minden alkotmányos fegyvert tartott. (Helyeslés a baloldalon.) Felolvassa Tisza Kálmán idevonatkozó beszédét. (Felkiáltások a jobboldalon: Hohó, ez egészen más!) Foglalkozik ezután Antal Géza közbeszólásával, aki azt hitte, hogy az egyetemi katedrán ül és úgy leckéztet minket. Tíz éve tagja a parlamentnek, sok mindent át

Francoinak? Egy apa . . . egy apa . . . aki szigoruan tartotta volna, aki parancsolt volna neki, ki megakadályozta volna, hogy rossz társaságokba keveredjen . . . Az asszonyok csak arra jók, hogy a tejuket, a szívüket adják a kicsinyeiknek, az öklüket kevesen tudják használni . . . Az volt a baja szegénynek, hogy a szerelem gyereke . . . Igaza van, ha haragszik rám . . . De hát, ha az ember tizenhét éves, leszakasztásra való virág, semmi egyéb, és mikor az ember fiatal, nem gondol a holnapra . . . Egy szép nap az ember jön a munkából, valaki követi, megszólítja, virágot vesz neki, találkat kér . . . Próbá — szerencse . . . gondolják . . . és elmegyünk oda és megint, megtetszünk egymásnak, a csókok, az édes szavak megrészegítenek, egymáséi leszünk egészen . . . két bolond gyerek . . . De mikor jönnek a következmények, megvan az apróság: Isten veled, szerető és szerelem! Az enyémről sohasem tudtam meg egyebet, mint a keresztnevét . . . Claude volt a neve és hivatalnok egy bankban . . . talán neki több szerencséje volt, mint nekem, talán megszedte magát, amíg én kinlódok a mindennapi kenyérért, hogy majd belédöglök . . . Mert hiszjék el, jó uraim, nincs Isten, nincs igazság . . .

Tragikus hősnő gyanánt pergett le ajkairól a szóaradat, a hadonászó két karja mint két fekete hollószárny csapkodott a levegőben a vonásai merevek, a szemgolyói kiágultak.

Siri csend ereszkedett a teremre . . .

élt, jelen volt, mikor Fabriczius a Házat szuronyokkal oszlatta fel, senki sem mondhatja róla, hogy valaha tullepte volna a komolyság határát és akkor előáll két képviselő, a ki azt mondja, hogy tisztességtelen eszközökkel küzdünk.

Elnök: Figyelmezteti a szónokot, hogy itt senki ezt a kifejezést az ellenzékre nem használta.

Egry Béla: Jelen voltam, midőn ezen kifejezésért Antal Gézát az elnök rendreutasította.

Elnök: Az elnökkel vitatkozni nem szabad. Ismételtelen kijelenti, hogy senki ezt a kifejezést: „tisztességtelen eszközök“ nem használta.

Egry Béla: A király nyilatkozat aszerint a véderő javaslatok nem is kerülhetnek a váiasztói jog javaslatá előt a Ház elé. Nála van az osztrák trónbeszéd szövege, amelyben benne van ez.

Oriási derűltég követte ezt a nyilatkozatot, amely tudvalevően nem igaz.

Egry Béla kijelenti a pártönkivüli függetlenségi nevében . . .

Felkiáltások jobbról: Ki az elnökük? Károlyi, vagy ön?

Egry Béla: Károlyi József gróf.

Percekig tartó zaj.

Egry Béla: Én tiszta választásai kerültem ide, nem mint önök a kormány pénzén.

Oriási zaj támadt erre, s a munkapárt tagjai hevesen hiáltoztak Egry Béla felé, aki tovább akart beszélni.

Felkiáltások jobbról: Rendre. Rendre.

Elnök miután a zajban nem értette, hogy Egry Béla mit mondott, fölkeri, hogy ismételtje szavait.

Egry Béla ismétli a sértő kifejezést, mire a munkapárt ismét lármásan követeli a rendreutasítást.

Elnök: Miután a képviselő ur általános-ságban mondott kifejezésével egy egész partra meggyalázó dolgot mondott, rendreutasíom.

Egry Béla: Az ellenzék obstrukcióját jogosnak tartja. A pártönkivüli függetlenségi is csatlakoznak az obstrukcióhoz, amelylyel meg fogják akadályozni, hogy a véderő javaslatból törvény legyen.

Elnök: Többen kértek még napirend előtti felszólalásra engedélyt, de azt nem adta meg.

Justh Gyula, Hock János, Eitner Zsigmond, Justh János a Házat kérik, hogy a felszólalást engedje meg.

A többség ezt névszerinti szavazással megtagadta.

Az interpellációk.

Az interpellációs könyvbe tizenkét interpellációt jegyeztek be.

Ivánka Imre az albán forrongás tárgyában interpellálja a miniszterelnököket és kijelenti, hogy a forrongásnak Aehrenthal az oka.

A többi interpelláló elállott az interpellációi.

Az ülés két órakor ért véget.

A munkapárt elnöke az obstrukcióról.

Megkérdezte ma egy estilap tudósítója Perczel Dezsőt, a munkapárt elnökét, hogy neki s pártjának mi a véleménye az obstrukcióról.

— A nemzeti munkapárt teljes nyugalommal és türelemmel nézi az eseményeket és ez a türelem és hidegvér az ellenzék minden számítása decára nem fogja elhagyni. — Nézetem szerint különben az ellenzék taktikája az ő szempontjából sem tulságosan szerencsés. Tapasztalati tény, hogy minden szindarab, amely az első felvonásban már elhasználja harmadik felvonás nagy jelenetének slágereit, megbukik és minden énekes, aki rögtön az elején vágja ki a magas c-ét, breeked.

Legjobb a Békési Róza „Csikós“ szappana.

Villamos mizériák.

Panaszkodik a közönség.

Az öröm és lelkesedés, amellyel Debrecen város közönsége a gőzkocsiknak villamososá átváltását fogadta — ma már, sajnos, bebizonyult — ok nélkül való volt, mert a közönség és a köz részére csak bosszankodást s lépten-nyomon való panaszkodásra szolgáló okot jelent a villamos vasut megnyitása. Semmi más haszna a közönségnek nincsen, mert a villamos vasúttársaság csak arról gondoskodik, hogy a maga tekintélyes és szép haszna meglegyen, azzal nem törődik, hogy a közönség érdekét szolgálja. — Tudjuk, hogy a helyi vasút részvénytársaság is a részvényesek anyagi érdekeinek a biztosítását, a kellő magasságu osztalék kifizetését igyekszik elérni. Ez addig helyes is, míg ugyanolyan mértékben a közönség érdekeit is kielégítik, azonban itt, a villamos vasutnál közintézményről lévén szó, első sorban a közönség érdekeit kell szem előtt tartani s azután következnek az osztalékok és tantiémek kérdése.

Hogy azonban a villamos vasut társaság mennyire nem törődik a közönséggel, bizonyítják azok a panaszok, amelyeket itt mos leközlünk és amelyekre fölhevítjük a tanács és a törvényhatósági bizottságok figyelmét. Mert Debrecen városának és hatóságainak nagyon sok köze van a villamos vasúthoz. Nemcsak azért, mert a tanács köteles gondoskodni arról, hogy a nagyközönség érdekei megvédessenek, hanem azért is, mert a város 400000, tíz éven át évenként 40000 korona hozzájárulással támogatja a villamos vasutat. Ez a negyvenezer korona a polgárok, a közlekedést igénybe vevő nagyközönség pénze, amelyet a tarifán felül ajándékoz még a társaságnak. Ezért a hatalmas összegért méltán elvárhatja a közönség, hogy tisztességes elbánásban részesüljön, hogy igényeit kielégítsék, hogy a villamos vasut társaság a kötelességét a közönséggel becsületesen teljesítse. A tanács tehát avatkozzon bele az ilyen kezelésbe és erélyesen, komoly hangon figyelmeztesse a vasúttársaságot, hogy a közönség érdekeire legyen figyelemmel. Ennek a határozatának pedig adjon súlyt is azzal a kijelentéssel, hogy a pontosan, rendkívül pontosan felvenni szokott féléves szubvenciós részletéknél majd figyelemmel lesz a társaságnak eddig is túrhetetlen s a várossal szemben is annyiszor éreztetett figyelmeztelenségre, gögös nem törődömségre. Figyelmébe ajánljuk a tanácsnak a következő panaszokat, amelyeket adatok és tapasztalatok igazolnak.

A villamos vasut este hét órán túl nem járta a kocsikat az egész zónavonalakon. Például hét óra után, amikor már sötétedik, a Kossuth-utcai villamos, amelynek végállomása a dohánygyáron túl van, még a dohánygyáig sem megy, hanem a bábaképzőnél már megáll a kocsi, az áramközvetítő villát megfordítják és a kocsi visszajön. Ha van benne utas, az kiszállhat s mehet tovább, ha pedig a végállomáson akar valaki fölszállani, az várhatja másnap reggelig a villamost, ha ugyan inkább gyalog nem jön be a városba. Ez az egyik oldala a dolognak, a másik oldala azonban az, hogy a társaság azért beszedi az egész zónára járó tizfilléres viteldíjt az utasoktól. Először is erre az a megjegyzésünk, hogy a villamos kocsi, mindaddig, amíg erre más intézkedés nem történik s még ezt a közönség nem tud-

ja, köteles az egész zónán a kocsit végig járattatni a társaság. Annál is inkább, mert a menetrend nem változott meg. Másodsor pedig az üzleti tisztesség megköveteli, hogy ha az utastól elfogadja a tiz fillért a társaság, adja is meg az azért kijáró ellenszolgáltatást.

A másik gyönyörű eljárás, amelyért igen sok panasz hangzott és hangzik el, a következő. A társaság füzetes bérletjegyeket léptetett életbe, amelyeket az ellenőrknél lehet kapni. Igen, de minden kocsin nincs ellenőr, mert ellenőrt csak az Egymalom-utcától kezdve lehet találni s így az, aki a vasúttól a Bikáig jön, vagy átszálló jeggyel megy a Kossuth-utcába vagy a Csapó-utcai vonalra, sohasem találkozik az ellenőrrel és sohasem kerülhet abba a szerencsés helyzetbe, hogy füzetes bérletjegyeket szerezhesen be. Ugyanennek a füzetes esetnek azután van még egy szép variánsa, hogy a mindenható mégis küld egy ellenőrt. — Az utas boldogan kér egy füzetet, az ellenőr nagykegyesen ad is. Eközben pedig odajön a kalauz és követeli, hogy váltsa meg erre az utazásra a jegyet. Az utas most már boldogan hivatkozik arra, hogy kérem, jegyfüzetet váltok. A kalauz és az ellenőr megkövetelik, hogy váltsa meg erre az utra a külön jegyet. Ugyáltszik a társaságnak ilyen apróbb hasznokra is szüksége van, de a közönség méltán felháborodással tiltakozik a haszonszerzés e módja ellen.

Egy újabb gyönyörűsége a villamos közlekedés kezelésének a következő:

Egy uriaszony fölszáll délelőtt a félig üres kocsiba, amely mögött teljesen üres pótkocsi fut. Vele van két éves kis leánykája is, akivel a poros, csatornákkal fölszántott városból néhány órára a nagyerdőbe akar menekülni. Az uriaszony megváltja a jegyet magának, a két éves kis leánykának azonban nem. A kalauz vad fölmordulással kérdi a gyerekekre mutatva:

— Há ezért?

Az uriaszony a hangon is fölháborodva mondja, hogy hiszen a világ semmiféle járművén nem szoktak két éves kis gyermekért fizetni, hát itt sem vált jegyet. Amire a kalauz részéről a szabályokra való hivatkozással megindított követelőzés kerül napirendre, amelybe a kevés utasközönség is megbotránkozással szól bele, míg végre az ellenőr jön és azt mondja, hogy szabályszabály, de hát ugyis kevesen vannak a kocsiban, a kis baba ne fizessen. A szabály ugyanis az, hogy ha a kisgyermek le mer ülni vagy anyja mellé föl mer térdelni a padra, ha senki más nincs is a kocsiban, fizetni kell.

Nos és végül mindezeknek koronájaként szólni kell azokról a panaszokról, amelyeket a kalauzok gorombasága kelt. Mert a kalauzok, a nagyon egyes kivétellel, gorombák, bárdolatlan viselkedésűek és neveletlenek. Erről pedig szintén és egyedül csak a villamos társaság tehet. Mert vagy azért gorombák a kalauzok, mert kizsartolt munkaerjük, rossz fizetésük, nehéz szolgálatuk miatt kedvetlenek és elkeseredettek, vagy azért, mert a társaság nem gondoskodik ezeknek az embereknek kellő kioktatásáról, hogy miként kell a közönséggel bánni. Ha az első föltétel áll, adjon jobb fizetést, alkalmazzon több munkaerőt a villamos társaság, ha pedig a második ok áll meg, akkor gondoskodjon az igazgatóság arról, hogy tanuljanak annyi modort, amennyit az utazó közönség a viteldíjért és 400000 koronáért meg-

több évtizedes koncesszióért megkövetelhet. Mert a tisztességes bánásmódról éppen úgy tartozik gondoskodni az igazgatóság, mint arról, hogy a közönséget az élvezett jókért ne durva, gyalulatlan fadestekákra illesse a simára festett padok helyett.

Mindezek érdemesek arra, hogy a tanács figyelemre méltassa azokat, mert a villamos társaság eddig követett eljárása a közönséggel és a várossal szemben nem ad reményt arra, hogy ő a maga jószántából, ha ugyan van ilyen benne — intézkedjék.

Toselliné emlékiratai.

Leleplezések a drezdai udvarról.

My own story lesz a címe annak az angol könyvnek, amelyben *Toselliné Mnotignos* grófnő emlékiratait adja ki.

A könyv finom meritett papíron jelenik meg és első oldalán ez ajánlat olvasható:

„Gyermekeimnek, ha majd felnőnek anyjuk, Lujza toscanai hercegnő.”

A salzburgi udvari élet, gyermekkorom címen az első fejezetben írja le a volt trónörökös, milyen sivár volt a gyermekora a szülei házában; a tanítók, a nevelők, csupa el-savanyodott, szertartásos, visszataszítóan rideg alakok, akik őt dróton rángatták, játszótársaitól elváncsolták misére, áldozásra, lelki gyakorlatra, nyelvek tanulására és míg a vele egykoru gyermekek a homokbuckákon hancuroztak, bábuikat hajcsikázták, őt a válás malasztjával nyomorgatta a hitoktató.

15 éves vagyok című fejezetben azt írja, hogy mint fölcseperedett hercegnő áhítozva várja a kérést. Csak jöjjön már, bárki legyen, csak legyen és elviseje őt a salzburgi udvar unalmas, vallásos, álszenteskedő életéből. És jött Ágost herceg, a szász trónörökös. Lujza hercegnő nem szerette, sőt inkább ellenszenvet érzett a rőtthaju, vörös szász herceg iránt, de az a remény töltötte el, hogy most kezdődik számára az élet a drezdai udvarnál, de csalódott. Ezt szomorú mézesetek című következő fejezetben írja le. Ebben szó van a drezdai udvar kiállhatatlanságáról, arról a gyűlöletről, amellyel őt a szász király és az egész urakodócsalád fogadta. Minden legcsekélyebb alkalom jó volt a királynak, hogy a fiatal asszonyt vérig bosszantsa, megalázza, férje pedig, a robusztus, vörös herceg, akiből dőlt a sörszav, undorral töltötte el őt. Nem így képzelte magának a házasesetletet. A drezdai udvarnál éjjel-nappal folyt a tivornya, állt a dáridó. El innen, messze el ebből a környezetből, — ez a gondolat kizozta álmatlan éjszakákon, de türt tovább. Egyhangú napjait lepkegyűjtéssel töltötte és a hangvák életét figyelte a királyi park homokos utaián. A sok szenvedés babonássá tette. Hozzájárult a félelem is, hogy elmenekült, megtudta ugyanis, hogy a szász királyi család őt tébolydába akarja zárattni, mert szabadulni szeretett volna tőle.

A menekülés megtörtént. Giron volt a kíséző, de meg jött a kiábrándulás. Giron nem mesebeli lovag, hanem fecsegő, hiu, pipogya himpellér volt.

Érdekes, hogy az emlékiratok átsuhanak a milanoi kapitányon, meg más futó szerelmeken, egyszeriben arra a harctérre tér át a memoárok írója, amelyet gyermekéért, Anna Monica Pia hercegnőért vívott, mert az egykori férje el akarta tőle ragadni. Ez az utolsó fejezet. Firenze a székhely, a hőst pedig Tosellinek hívják. Nem szerette a husz-egynehány éves zongoramestert, de férj kellett neki, hogy mint férjes asszony szembesülhasson Ágost trónörökössel, ha gyermekét visszaköveteli.

Vilmos császárral, drága rokonával, Ferenc József császár és királyival, — fenkölt lelki nagybácsijával — hosszasan foglalkozik Toselliné emlékirataiban, de kegyelettel emlékezik meg az elhunyt Erzsébet királynőről is és Viktor Emuel királyról is hálával adózik. Akit azonban a legrályongóbban szeret, az János főherceg, unokabátyja, a későbbi Orth János; ha ő el nem bujdosik, minden másképpen történt volna, de még él és vissza fog térni egykor.

Debreczeni urasszony az afrikai divatról.

Élet az őserdőben. — Fekete és fehér asszonyok divatja. — A nadrágszoknya őse. — Európai asszony a néger nőkről.

Érdekes földről, érdekes vendégek érkeztek a napokban Debreczenbe. Nem is vendégek, mint inkább messze idegenbe szakadt debreczeniek jöttek el néhány hétre haza, a szülőföldre, a rokonok közé, akiktől ezer mértföld és sok esztendő választotta el a hazatérteket. A régi otthon keresték fel Salgó József és felesége Fried Gizella, aki Debreczeni Jenőnek, a világitási vállalat igazgatójának testvére. Salgó József három év előtt vette feleségül Fried Gizellát itt Debreczenben. Az új asszony röviddel a menyegző után követte férjét a messze Afrikába, ahol Salgó a keletafrikai német gyarmat Dar Es Saalam városában tisztviselője a német konzulatusnak már tíz év óta.

A mérész vállalkozó ember mint gazdaszt került Afrika ősernetegébe nagy fizetéssel és széles körű megbízással, amelynek oly kitünően felelt meg, hogy azóta a konzulatus mind nagyobb hatáskörrel ruházta fel.

Munkatársunk beszélgetett az érdekes vendégekkel, akik Debreczenben is hosszabb időt töltöttek és ez alkalommal Salgóék sok érdekes dolgot mondtak el afrikai életükről, de különösen Salgó Józsefné arról, hogy az asszony asszony marad Dar Es Saalam gyarmat városában, az ősernetegben s legyen bár az asszony fehér, vagy fekete. A divat megvan Dar Es Saalamban is és Zanzibar szárazföldi és vízi korzóján, nagy látogatott hangversenytermeiben egyformán fölűnnek a párisi divatlapok képei. Néha csak az a különbség, hogy a fehér arc fölött a szőke hajcsigákon kalapokra varrva viselik a színes tollakat, míg ugyanazt a fekete arcok viselői a loknik nélkül való fekete hajakba tűzik s talán nem kevesebb gondal hordozzák azt, mint a szőke szépségek a párisi divattermek termékeit.

Érdekes dolgokat mondott el Salgó József is. Az ismert vad fogalmakat megdöntik a közlések, amelyek szerint bizony nem is olyan fekete, nem is olyan sötét Afrika, mint amilyennek gondoljuk. A kultúra ott is megindította a nagy harcot, amelyben megváltoznak az őstermészet, az emberek, a szokások, — a divat.

Salgó József elmondta, hogy valamikor Biharmegyében gazdálkodott s midőn ezelőtt tíz esztendővel Németország afrikai gyarmataira magyar gazdasztet kerestek, kapott az alkalmon s a német főkonzulatus igen magas fizetéssel szerződött, hogy tanulmányozza, milyen terményekre alkalmas a gyarmat földje. Régi vágya teljesült, ui. ismeretlen, vadon burjánzó területeket haitani az emberi és munka igájába.

Nehéz és mérész vállalkozás volt annyi előítélettel szembeszállni, Afrika ismert klímáját megszokni, az összes akadályokat férfisan legyőzni. De küldetésének megfelelt. — Már tíz éve áll a főkonzulatus szolgálatában s az utabban is nagyobb hatáskörrel ruházta fel.

Az első hónapokat őserdőben töltötte. Gyakran érintkezett a benszülött négerekkel, akik félnék a fehérektől, s ha nem kegyetlenkednek velük, kitünő jó szomszédok.

Salgó Józsefné Fried Gizella mosolyogva adta elő, hogy milyen benyomásokat tett reá az afrikai élet.

— Én — mondta — szívesen, bá: kissé szorongva követtem a férjemet, aki ugyan igyekezett minden lehetővel megnyugtanni. — Egy kissé meg is nyugodtam, azután megszeretem is az uramat, hát el mentem.

Három hónapig éltünk az őserdőben, — majd egy kis gyarmatvárosba kerültünk, ahol én voltam az egyetlen fehér nő. Innen aztán nemsokára Dar Es Saalam kikötővárosba helyeztek bennünket. Ez a város Északafrikában van, hogy közelebről meghatározzam:

alig két-három órajárásnyira Zanzibártól. Ez a város már határozottan európai jellegű. Az utcái kövezettek, világítása villamos, van néhány nagy európai szállodája s a lakosság is civilizált annyira, amennyire csak rövid idő alatt civilizálódhatott. Hogy egyebet ne mondjak, a négerék már ruházkodnak s. sőt szappant is használnak. A város fekvése festői. — Tengeröböl partján épült széles alléit pálmák szegélyezik s a tenger felől nézve a várost nappal is, de főként este a legragyogóbb panoráma, amit valaha láttam. A lakosság nagyrésze természetesen benszülött néger és hindu. A „fehér“ embert a német katonák és tisztviselők követik. A hadsereg tisztikara német, a legénység zsoldos néger. A tisztviselői karban ellenben képviselve van az egész Nyugat. Van itt német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz tisztviselő, magyar csak a férjem. Volt itt állítólag egy Kálmán nevű vasuti mérnök, de alighanem visszajött Magyarországra.

Hogy milyenek a néger asszonyok s milyen a divatjuk, arra azt mondhatom — folytatta érdekes elbeszélését Salgó Józsefné — hogy nem rutak s divatjuk meg éppen szép. A nők közt vannak egészen formásak. Testrészeiket, ajkukat, füluiket nem csufitják el. Dolgozni, nem dolgoznak, a férfiak végeznek minden munkát, még a gyermek-daikálását is a nők csak a férfiaknak akarnak tetszeni, ez az egész vágyuk, kötelességük. A divatjuk nem sokféle, de nem is csuf.

Hétköznapi viseletük fehér lepel, amelyet a mell alatt kötnek össze, az ünnepi azonban díszesebb. Ezt csak akkor veszik fel, ha népmulatság van. Van az ünnepi öltözetükben valami kifinomodott izlés is. A nők például, akik citerához hasonló hangszer monoton, ritmus-talan hangjaira sajátos táncot járnak, több lepelből összefogott ruhát viselnek, melyet derékon gyöngyökkel szorítanak össze. Rövid, gyapjuszzerű hajukat tollakkal díszítik, arcukat pedig — liszttel vagy mással — fehérre mázoljaik ilyenkor. Itt láttam a szoknyanadrág ösét, amelyet a jobbmódúak viselnek.

Leírása ez: A díszes étrdig érő gyolcsing alatt meglehetősen szoros, két nadrágszárát viselnek, amely egészen befűdi a láb-szárát és kibővülő csipkés kézelő formában fekszik a lábfejre. Ehhez a viselethez facipő illik, amely hasonlít a japán nők fapapucsához, csak abban különbözik attól, hogy nem szíjjal erősítik a lábhoz, hanem egy kerekfejű faszög áll ki belőle, melyet két lábujj közé szorítanak. Ez a „női divat“, amely persze kevésbé változatos.

Az európai, a fehérasszonyok öltözékeire mosolyogva jegyezte meg Salgó József:

— Nagyon téved, ha azt gondolja, hogy a mi európai asszonyaink megszüntek a divat hódoló lenni Afrikában. Biztosítom, hogy épp úgy megkvánják, hogy a leguább divat szerint öltöztessük őket, mint idehaza.

Mire Salgó Józsefné így verte vissza nevetve az ura támadását:

— Oh, a férfiak se különbek Afrikában. Épp úgy öltözködnek európai divat szerint, mint mi. A ruházkodásban természetesen az éghajlatnak megfelelően a fehér szín a domináló az európaiaknál és a benszülötteknél is.

Végül arra vonatkozóan mondott egyet-mást Salgóné, hogy mi a mulatsága ott az európai nőnek.

— Szórakozásaink? Azok is vannak. — Hangversenyeket rendezünk. Zenekarunk, — minden elfogódás nélkül mondhatom: elsőrangú. Nagy könyvtárunk van, helvi hírlapok. A tengerparton, a tengeren naponta újabb és újabb szépségeket fedezünk fel . . .

Általában kedves melegséggel, szeretettel beszéltek mindketten a távol idegenben talált második hazáról, amelyből azonban egy kicsit mindig vissza-vissza vágyik a szívük ide a régi, az igazi hazába, ahol a rokonok, az ismerősök élnek, ahol magyarul beszélnek egymáshoz az emberek.

Obstrukciós világban.

A politikai helyzet.

A véderőjavaslatok szükségességéről, nélkülözhetetlenségéről, gazdasági és szociális értékéről alig hangzott el Hazai Samu komoly és mélyreható beszéde, az obstruktorok mindjárt ürügyet kerestek arra, hogy az értékes parlamenti diskussziót lehetetlené tegyék. És felhasználták erre Tisza Kálmán gróf nyilatkozatát, amely azonban, minthogy csakis az obstrukció elítéléséről szólt, tulajdonképpen nem tartalmaz sértést.

Nyilvánvaló tehát, hogy az obstrukciós pártok alapos ok nélkül akadályozzák a komoly vitát, amely elhatározásukban most már annyira mennek, hogy nemcsak Tiszának, de amint ma kiderült, még Andrássynak is lehetetlenné teszik, hogy komoly fejtegetéseiket a véderő-javaslatlalt kapcsolatban elmondhassák.

Belépés a munkapártba.

Az alacsony színvonalu technikai természetesen még érthetőbbé teszi, hogy a közhangulat mindinkább a kormány javára alakul, még ott is, ahol eddig nem jutottak volt szilárd állásfoglaláshoz, amelelt bizonyít, hogy ma már a parlamentben mint befejezett tényről beszéltek arról, hogy Okolicsányi László pártonkivüli függetlenségi képviselő legközelebb belép a munkapártba. Tegnap Okolicsányi a Margitszigeten, ahol a munkapárt Hazait ünnepelte, megjelent a vacsorázók körében, ahol örömmel fogadták. Általában megállapítható, hogy a kormány szilárd álláspontja és a munkapárt okos kitartása sikerre viszi a véderőreform ügyét.

A miniszterelnök nyilatkozata.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök ma egy bécsi újságíró előtt a következő nyilatkozatot tette:

— A többséget és kormányt teljesen hidegen hagyja az ellenzék viselkedése. Az egész elégtételkérés csak ürügy, mert ha elégtételt adunk is, az ellenzék újabb ürügyet fog keresni. Én türelemmel várom, míg ad abszurdum érkezik az egész obstrukció és önmagától omlik össze. Az obstrukció nem végződhet másként, mint az ellenzék teljes vereségével, eredményt nem érhet el, hanem ez eljárásával az ország érdekeiben teendő intézkedéseket késlelteti azáltal, hogy később fog a választói jog kérdése döntésre kerülni s a jövő évi költségvetés is késni fog.

Nincs szabadság az obstrukciósoknak.

Az ellenzék ma azzal kezdte, hogy 4 Justh-párti képviselő: Lovász Márton, Eitner Zsigmond, Batthyány Pál gróf és Vertán Endre felkereste az elnököt és mindegyik egy-egy levelet adott át, amelyben négy heti szabadságot kértek.

Az elnök átvette a kérelmeket és tudta, hogy ez a négy kérelem csak arra való, hogy négy névszerinti szavazásra alkalmat nyújtson.

Ugy is történt.

Mikor az elnök a Házban felolvasta a szabadságkérő leveleket, a munkapártiak azt kiáltották:

— Megadjuk!

Mikor azonban szavazásra került a sor — nemmel szavaztak mind.

A szavazás előtti szünetben Tisza István gróf maga köré gyűjtötte a foyosón a hiveit és azt a jelszót adta ki, hogy nemmel szavazzanak.

— Megeshetik, — mondta Tisza — hogy a Ház esetleg katalógust olvastat és akkor ezek az urak engedélylyel lesznek távol. — Menekülnek a távollét következményeitől.

Ez a foyosón történt és a teremben levőknek maga Székely Ferenc igazságügy-miniszter mondta:

— A párt megállapodása az, hogy nemmel szavazzunk.

Tisza István nem beszél a Házban.

Tisza István gróf, aki ma elutazott a fővárosból, kijelentette a munkapártban, hogy a képviselőházban nem beszél, de az országban annál inkább nyilatkozni fog ott beszél is.

Az álférj kalandja.**Boccaccio-történet az istállóban.**

Az eset, melyen most a bostai menyecské a nyelvöket köszörülük, valóságban Boccaccio Dekameronjában, a gáláns és kényes históriák között foglalhat helyet.

A történet központjában egy bizonyos Ferenc József nevű ember áll, aki már lopásért a pécsi járásbíró előtt büntetve volt. Agyafurt és ugylátszik nem minden ötlet híján szükkölködő ember ez a Ferenc József, a kit ebben a rekkenő kánikulai forróságban is tavaszi vágyak bántottak. Eme vágyakozásán a falu egyik szép asszonyára vetette a szemét. Megleste, mikor a fiatal menyecske férje a korcsmaasztal mellett a poharakkal birkózott és elindult az asszony lakása felé. S. I.-né az istállóban aludt, ám az istálló ajtaja zárva volt. Ferenc József azonban tudott magán segíteni. A másfél méter magasságban levő ablakot feszítette be és így termelt az istállóban. Az asszony a zajra felébredt és félálomban kérdezte:

— Te vagy az Pista — ő t. i. a férje megérkezését gondolta.

— Persze, hogy én vagyok — morogta a szerelmet áhító atyafi Ferencz József, azután mintha csak otthon lett volna, nyugodni tért, azaz hogy úgy tön mintha nyugodni akarna. E helyett azonban mást csinált. Sőt egészen mást cselekedett. De ez már igazán csak legfeljebb Toselliné emlékirataiban írható le körülmenyesen. Végezetül is az asszony felébredt a jóleső álomból és ekkor riadtan látta, hogy akinek ő szállást adott, az éppenséggel nem a férje. Annál is inkább nem jöhetett be a hitese ura, mert hisz az ajtó — zárva volt. Lőn erre nagyiradalom. A menyecske sikoltva rohant el férjéhez a korcsmába, ki még mindig egykedvűen iddógált és elmondta a pompás históriát. A férj uram megcsóválta a fejét. Az asszonynyal együtt a csendőrségre sietett és ott jelentést tett a tilos kalandok után futkosó lovak ellen.

A csendőrség kihallgatta Ferencet, aki egyáltalán nem tagadja a terhére rótt esetet. Igaz ugyan, hogy megtörtént, de nem először, — evvel védekezett. Az asszony viszont azt állítja, hogy premiére volt és nem repriz. Bizonyára S.-nének van igaza és így a gáláns kalandért Ferenc József még a bíróság előtt is felelni fog.

HIREK.

— **Kecskemét polgármestere Budapest.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Kada Elek polgármester ma feljött Budapestre, hogy Khuen miniszterelnöknek átadja a város memorandumát. A miniszterelnök a polgármestert délután fogadta igen szívesen és megígérte, hogy a kérelmeket teljesíteni fogja.

— **Politikai affér Désy és Pályi között.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A Budapesti Napló tegnapi számában heves támadást intézett Désy Zoltán Kossuth-párti képviselő ellen. Désy Zoltán ma délelőtt Bottlik István s Kállay Tamás orsz. képviselőkkel provokáltatta Pályi Edét, a Budapesti Napló felelős szerkesztőjét. Pályi Ede Porteleky Lászlót és Fuchs Dezsőt nevezte meg segédeikül. Porte-

leky László helyett később Farkas Pál vette át a segédi tisztet. A segédek ma délután tárgyaltak és párbanban állapodtak meg, melyet holnap fognak a felek megvívni. A feltételek: kétszeri golyóváltás, amit, ha sebesülés nem történik, súlyos feltételű kardpárbai követ.

— Egy német művész Debreczenben.

Kiváló vendége van most a Hortobágyinak. A napokban érkezett meg ugyanis Lebrecht György stuttgarti festőművész, hogy tanulmányokat végezzen a Hortobágyon. Lebrecht ugyanis állatfestő s így első sorban a lovakat és szarvasmarhákat akarja megtekinteni. A festőművész ajánló leveleket hozott Materny Lajos ágostai evangélikus főespereshez, aki vendégül látta a kiváló idegen művészt s kaulauzolta itt Debreczenben, ahol minden nevezetességet megmutatott neki. Tegnap bemutatta Medgyaszay Miklós városi tanácsnoknak, aki intézkedett, hogy az idegen festőművész a Hortobágyot és az állatokat megtekinthesse. Lebrecht György, aki a művész éles szemével nézett meg Debreczenben minden, úgy találta, hogy a kultúra Debreczennek és népének őseredeti magyar típusának vonásaiból sokat tompított és változtatott. A művész tegnap kiutazott már a Hortobágyra, ahol két hétig fog tartózkodni.

— **A Csokonai-körből.** A Csokonai-kör titkári ügyeit július hó 20-tól augusztus 20-ig amíg Kardos Albert Tushádfürdőn tartózkodik. Szávay Gyula főtitkár (Piac-utca 69.) fogja intézni.

— **Magyar aviatikus diadala.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Székely Mihály magyar aviatikus, aki most Bécsújhelyen kísérletezik, ma reggel öt órakor felszállt a Bécs melletti repülőtéren, hogy Budapestre repüljön. Óra 13 perckor Miklóshalmára érkezett, ahol 9 órakor ismét felszállt és 9 óra 37 perckor Csörbén a repülőteremre szállt. Innan délután 4 órakor folytatta útját Budapest felé, ahova ma este három negyed hét órakor érkezett meg s 100 méteres magasságból repült le simán a Rákosi gyakorlóteremre, ahol az aeroclub vezetősége és igen sokan várták.

— **Csávossy Gyula báró ügye.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A szanatóriumba csukott Csávossy Gyula báró ügyében ma nyilatkozik a báró sógornője, Gudenus Franciska bárónő. Elmondja, hogy a báró teljesen épelméjű s ezt mindnyájan tudják, akik környezetében voltak. Az ő nővére hat hétig volt a bárónál, néhány nappal ezelőtt hagyta el s a legcsekélyebb változást sem vette rajta észre. Azzal a kéréssel fordul tehát a főrendiházhoz, amelynek a báró tagja, hogy rögtön tegye meg a lépéseket a kiszabadítására.

A törvényszék ma délelőtt 11 órakor tartott ülésében határozott Osváth bíró elnöklése és Endle dr. előadásával. A bíróság döntése az, hogy a kérelmezők részéről bemutatott újabb ovisi véleményeknek hitelt nem adhatna, elrendelte, hogy Csávossy Gyula báró egyelőre tovább is a szanatóriumban maradjon. A szabadulásról, ha ennek egyáltalán helye van, majd csak akkor lehet szó, mikor a bírósági szakértők elvégezték a dolgukat. A bíróság a szabadság megsértését nem látja fennforogni, mert a báró magánszanatóriumban van.

— **Perzsa forrong.** Teheránból táviratozzák: Mohamed Ali volt sah partraszállása a Kaspi-tenger mellett levő Komestebenél, — Astrabad közelében történt. Mohammed Ali az ottani turkménekkal már hosszabb idő óta érintkezésben állott. A múlt évben Husszein Kuli kán volt külügyminiszter ezek miatt az intrikák miatt komoly lépéseket tett Nagy-Britannia és Oroszország követségeinél, — ezek azonban ignorálták ezt. A perzsa kormányhoz érkezett és a két követséggel közölt hírek szerint a volt sah az utóbbi időben mind erősebben intrikált a mostani kormány ellen. Kegyence Muialahes, aki 1909-ben védelmet nyert Oroszországban, most hirtelen

Asszerbejdans tartományban a sahszevenek között fölbukkant és ezeket lázadásra izgatja. 9 sah más hívei nagy lőszerkészletekkel Bakuban kötöttek ki és a perzsa kormány többrendbeli intervenciója dacára engedélyt nyertek, hogy Petrovszkba menjenek, ahol tárgyaltak a turkméne főnökeivel.

— **Halálos zuhanás.** Monostorpályiból jelentik: Tóth István 73 éves munkás ma az erdőn egy fára mászott fel, hogy onnan száraz galyakat tördeljen le. Munkaközben azonban az öreg ember lába megcsuszott s a magas fáról lezuhant és pedig olyan szerencsétlenül, hogy holtan maradt ott a fa alatt.

— **A debeceni üggető versenyek.** A Debreceni Urkocsisok Egyesülete augusztus hó 6-án és 8-án rendezti üggetőversenyeit. — A nevezési zárlat: Julius hó 28-án este 10 óra. Nevezéseket elfogad a Budapesti Üggetőverseny Egyesület titkársága vagy a Debreceni Urkocsisok Egyesülete titkársága Loránt József titkár Piac-utca 16., (Alföldi Takarékpénztár épülete), a nevezési díjak pedig Ulrich Jenő (Debreceni Első Takarékpénztár) pénztárnok veszi át. Versenyek kezdete délután 3 órakor.

A veseyen a következő számok lesznek: Első napon, augusztus 6-án, vasárnap: I. Hajdunánási díj. 1000 K. Egyesfogatú heatverseny kettő a háromból. II. Kondorosi díj. 1000 K. Kettesfogatú urkocsisverseny. III. Hajdunánási díj. Második heat. IV. Kettesfogatú urhölgyverseny. Tiszteletdíj 1., 2., 3. V. Hajdunánási díj. Harmadik heat. VI. Ebesi díj. 1000 K. Egyesfogatú verseny. VII. Hajdunánási díj. Negyedik heat. VIII. Igazgatói díj. 2000 K. Kettesfogatú urkocsisverseny. — IX. Parlagi díj. 1000 K. Egyesfogatú heatverseny. X. Csapókerti díj. 1000 K. Kettesfogatú urkocsisverseny. XI. Parlagi díj. Második heat. XII. Kettesfogatú urhölgyverseny handicap. Tiszteletdíj 1., 2., 3. XIV. Esterházy-díj. 2000 K. Négyesfogatú urkocsisverseny. XV. Parlagi díj. Negyedik heat. XVI. Vásártéri díj. 1000 K. Egyesfogatú verseny. XVII. Debrecen város díja. 500 K. — Kettesfogatú verseny. — A versenyeket a Budapesti Üggetőverseny Egyesület verseny szabályai hitározatai alapján kell lefutni.

— **Merénylet egy vonat ellen.** A nagyteremiai-nagykikindai utvonalon, mikor a reggeli vonat a nagykikindai állomáshoz közeledett, tegnap ismeretlen tettesek hatalmas kődarabokkal megdobálták a vonatot, ablakait összetörték és az összetört üvegdarabok több utast megsértettek. Aszta Sebestyén gőzmalmi munkás éppen az asztalnál ült, a mikor a lassan haladó vicinális ablakát kasszával beverték és Aszta arcát egészen fölhasították úgy, hogy véresen összeesett. — Asztát a kikindai állomásra egyenesen a kórházba szállították. A csendőrség széleskörű nyomozást indított. Azt hiszik, hogy arató munkások voltak a merénylők.

— **Meglőtt gyümölcsoltvaj.** Hajduböszörményről jelentik: Török Sándor juhászt ma Sándor István csász tetten érte, amikor az egyik gyümölcsös kertben a fáról almát lopott. A csász többször felszólította Törököt, hogy jöjjön le a fáról, amikor azonban a felhívásnak a tolvaj nem engedelmeskedett, a csász felé lőtt, mire a török jajveszékelve lezuhant a fáról. Az egyik serét a karját találta.

— **Késelés az utcán.** Mikepércsről jelentik: Zambó Lajos mikepércsi munkást ma hajnalban az utcán eddig ismeretlen tettesek megtámadták és hasbaszúrták. A súlyosan sebesült embert ma beszállították a közkórházba.

— **Beleesett a kutba.** Szabó István napzamos, aki a téglagyárban dolgozik, ma vízmerés közben beleesett egy hat méter mély kutba és esés közben karját, hátát és vállát összetörte úgy, hogy eszméletlen állapotban vitték a közkórházba, ahol megállapították, hogy a szerencsétlen ember belső sérüléseket is szenvedett.

— **Többrendbeli lakások és üzlethelyiségek** november 1-re kiadók Hatvan-utca 11. számú házban. Értekezhetni Stern kefégyárban. Telefon 49.

— **A hirdetés értéke.** A nemrégiben lezajlott berlini nyomdászsztrájk tanulságai gyanánt a német ujságkiadók lapja ezeket írja: „Az írásbeli, de a szóbeli propaganda idején is a főnökök vagy a reklámszeretők igen könnyen megadták a választ, hogy a hirdetésnek tulajdonképpen semmi értéke és ha mégis hirdetnek, ezt csupán a konkurrencia miatt teszik. A berlini nyomdászsztrájk teljesen megdöntötte ezt a teóriát. — Körkérdést intéztek a berlini kereskedők-höz és a válaszokból kiderült, hogy míg a sztrájk tartott s így a hirdetések nem jelenhettek meg, a vevők száma lényegesen kevesebb és a forgalom hasonlíthatatlanul kisebb volt. Egy-két kereskedő nyíltan bejelentette, hogy ötlet jelentős anyagi veszteség érte, a miért nem hirdethetett. A legnagyobb berlini cégek egyike rögtön felismerte a nyomdászsztrájk veszedelmes voltát és ezért hirdetéseiből gyorsan 600.000 példányt nyomtatott és azt szétszította Berlinnek az utcáin. Ez a reklám természetesen csinos summába került: összesen 5200 koronába. Am a nagyobb berlini lapoknál a nagyobb áruházak egy oldal hirdetésért 3800 koronát fizettek. Az ujsághirdetés nyilvánosságáról kétségtelen, hogy felér a prospektus nyilvánosságával, így kétségtelen, hogy az újságban való hirdetés a takarékosabb, mert 1400 koronával olcsóbb. A prospektus fölött az ujsághirdetésnek meg van az az előnye is, hogy nem hajítják el olvasatlanul, mint az utcán kézbe nyomott prospektust. A berlini nyomdászsztrájk tehát minden kétséget kizáró módon bebizonyította, hogy a nagyobb üzletek számára egyenesen létkérdés az újságban való hirdetés.

— **Házbeomlás egy halottal és sebesültekkel.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A Zuglóban, az Angol-utca 3. szám alatti építkezésen ma reggel tömeges szerencsétlenség történt. Tizenhat munkás egy nagy vasgerendát vitt fel a második emeletre. A vasgerenda sulya alatt a gerenda amelyeken jártak, megroppant és leszakadt. A következő pillanatban lezuhant a tizenhat munkás is a kezükből kiejtett vasgerendával együtt. A rémes lezuhanástól nagy porfelhő támadt és percekig kellett várni, míg a fullasztó port elfujta a szél. Csak ekkor lehetett látni, hogy milyen rettenetes dolog történt. Keservesen nyögtek a szerencsétlenül járt munkások, a kik mellett a két lezuhant gerenda feküdt. A munkások közül Runcsics Lajos napszámos még ott a helyszínen meghalt. Arcát a felismerhetetlenségig összezsuzta a vasgerenda. Hét munkás sulyosan megsebesült. — Palaja Jánost, Husztos Jánost, Bonyik Jánost, Radó Istvánt, Lévai Istvánt, Kubek Andrást, Steiner Andrást a Rókusba szállították.

— **Örült az utcán.** Szabó István 42 éves emberen ma kitört az örültség, dühöngeni kezdett, kirohant az utcára, majd vissza a lakására, ahol rémületben tartotta a lakókat. Végre értesítették a mentőket, a kik megkötözve szállították be a kórházba a szerencsétlen embert.

— **Összes kirakataimban** f. hó 20—23-ig egy férfi kelengye lesz kiállítva, mely saját műhelyemben mérték után készült, melynek megtekintésére felhívom a nagyközönség szíves figyelmét. **Békés Lajos**, férfi fehérnemű készítő.

— **Gyilkosság deliriumban.** Nagyváradról jelentik: Bajj községben Kovács Károly hentesmester 19 éves Gábor nevű fia tüszuban megbetegedett. Az apja ma délelőtt valamért megkorholta, majd lefeküdt. Amikor az apa elaludt, a fiu egy fegyverrel az apjára löött, ki azonnal meghalt. A fiu tettét deliriumában követte el. A csendőrségnek azt vallotta, hogy egy idegen ember jött a szobába és az apját akarta bántani, mire ő az idegent lelötte. A fiu agonizál.

— **Építkezési kölcsönök gyorsan és előnyösen folyósít a Debrecenvidéki Takarékpénztár mint szövetkezet, Piac-utca 32., volt Szedlák-ház.**

— **Kristály-szikvizet** igyunk, a kristály kutból, félliteres palack 4 fillér, literes palack 8 fillér, megrendelhető a Vendéglősök kristály-szikvizgyár r. t.-nál Erzsébet-ut 29. Telefon 820.

— **Modern fallképekben állandó újdonságok** Thaisz Arthur papíráruházában.

— **Törlesztéses kölcsönök** 6—10 évre házak, földekre, valamint építkezésekhez olcsó és előnyös feltételek mellett a Kereskedők és Iparosok Hitelszöv.-nél, Csapó-u. 1. szám.

— **Könyvelésben jártas leány, üzletemben** azonnal felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

— **Pénztároskisasszonyt** keresünk azonnali, esetleg augusztus 1-i belépésre. Írásbeli ajánlatokat fizetési igények megjelölésével kérünk Hegedüs és Sándor könyvkereskedése, Kossuth-u. 11.

Pontos zsebrák
Halász Nándor
ujonnan berendezett **arany, ezüst, órszer, óra üzlete**
a Debreczeni Első Takaréknál
új épületében.

Megnyílt a
GLÜCKEDE
ujonnan berendezett
czipő-, kalap- és uridivat üzlete
a debreczeni első takaréknál új épületében.
Figyelmes kiszolgálás. Olcsó szabott árak.
Telefon 602.

KÖZGAZDASÁG.

Terménytőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése.
Budapest, 1911. július 20.

Kaszáru 10 olcsóbb.	
1911. októberi buza	10 66 —
1912. apr. buza	10 91 —
1911. októberi rozs	8 71 —
1911. májusi zab	— — —
1911. októberi zab	8 71 —
1911. jul. tengeri	— — —
1911. aug. tengeri	7 34 —
1912. máj. tengeri	7 79 —
1912. áprilisi tengeri	— — —

Ingatlanok forgalma.

eLngyel Ferenc és neje Morvay Zsuzsanna veszik a debreceni 5655 sztkvben foglalt 811 négyszögöl vénkerti szőlőt Pap Lajostól 10000 kor.

Dr. Jászay Viktor veszi a debreceni 4539 sztkvben foglalt 1046 négyszögöl Sestakerti szőlőt Szél József és neje Biró Ferenc-től 12000 kor.

Özv. Nagy Sándorné veszi a debreceni 8267 sztkvben foglalt Busi-utca 7. szám alatti házat Farkas Ferenc és nejétől 15200 koronáért.

Szutor Károly és neje Strébely Mária veszik a debreceni 2701 sztkvben foglalt Andrassy-ut 93. sz. házat Lókodi Bálintné-től 14000 kor.

Lukács Soma és neje veszik a debreceni 2749 sztkvben foglalt Arany János-utca 54. számú házat Nagy Sándornétól 26000 koronáért.

Beheska Sándor és neje Kovács Ida veszik a debreceni 5429 sztkvben foglalt 201. négyszögöl újkerti földet Debreczeni István és neje Szabó Klárától 2421 kor.

Csirják József és neje Tóth Julianna veszik a debreceni 10955 sztkvbe foglalt 183. négyszögöl új földet Benedek Jánosné-től 26000 kor.

Forós János és neje Szabó Julianna ve-

szik a debreceni 5000 sztkvbe foglalt 300 négyszögöl Tócskerti szőlőt Csongrádi Józsefné Szóke Zsuzsannától 5800 kor.

Dr. Polgár Dániel veszi a debreceni 9284 sztkvben foglalt Arany János-utca 58. szám alatti házat Garda Dezső és nejétől 45 ezer kor.

Cseh Vilma rveszi a debreceni 5741 sztkvben foglalt 906. négyszögöl Hatvan-utcai kert szőlőt Balla Alberttől 4400 kor.

Butorcsarnok megnyílt

Hunyadi utca 17. szám

(Demetrovlos-palotában.)

A csarnokban eladott műbutorokért

Kovács Gyula

műbutorgyáros 2 évi jótállást vállal.

Regény-csarnok.

FEHÉR FALAK.

REGÉNY.

Irta: **MAX PEMBERTON.**

Fordította: **Szebenyel József.**

Minden sérelem említésével hangos szitkozódás, átkozódás tört fel a tömegeből és a „fekete halált” kiáltották az elnyomók fejére.

— A tanácskozásainkat rendőrök fogják vezetni — mondták. Ezt is elrendelte az a nőszemély.

— Az iskoláinkat bezárják és a gyerekeinket elveszik tőlünk, hogy odafönn taníttassák.

— Képzeld Jura, a házaikat át akarják kutatni. Ez éppen neked szól. Bekukucs-kálnak a ládáinkba, hogy megnézzék, mit őrzünk ott.

— A betegeket beviszik a városba. — Isten mentse meg a betegeinket ettől a nőtől.

— Segíts bennünket Jura! Terád hallgatni fog.

Jura némán hallgatta a panaszokat, mozdulatlanul állt a parton, csak mikor egy megvadult némbor fölugrott és kést villogtatva, sikoltotta: „eh, ez az, amire hallgatni fog!” Jura egy szempillantással és egy fejedelmi mozdulattal küldte vissza a csolnakba. Mikor Jura szólani kezdett, a viznek a bugybroékolását is meg lehetett hallani.

— Barátaim, — mondta, — előbb bizonyosodjatok meg arról, hogy igaz-e mindaz, amit elmondtatok és hogy mindez a rossz nem-e a javatokat célozza. Láttam ezt a nőt és z én ítéletem nem ruházza fel őt ezeknek a dolgoknak a tudásával. — Még csaknem gyermek ez a nő és honnan örökölte volna azt a tudást, amely a betegeket elküldi oda, ahol kigyógyul, a gyereket oda, ahol tudást szerez? Így hát keressétek meg a tanácsosait és vádoljátok azokat, de csak ha ellenetek cselekedtek légyen. Vannak dolgok, amelyeket régen meg kellett volna honosítani Rabkában és nem volna baj az se, ha asszonyszemély honosítaná meg. — Nem lennének éppen halátlanak. Ami pedig az egyéb panaszokat illeti, főképen ami a rendőrséget illeti, tudjátok mi lehet rá a feleletünk. —

— A mi nevünkben felelj, Jura!

— Ezt nem ígérem. Nincsenek vezérek köztetek?

— Nincs olyan vezérünk, mint a bölcs Jura. Nem mégy el hozzá?

Száz hang dörgött rá, a sötét tető visszaverte a zavaros hagnokat, úgy, hogy a távoli titkok sikátorai is dörögtek belé. — Kérdezték, hogy akar-e segíteni rajtuk, akar-e menni az asszonyszemélyhez? Minderre a kérdésre csak e kérdést ismételtette?

— Nincsenek-e vezéritek?

Igy vitázott velük, míg a rendőrök meg

nem jelentek és kivont karddal ütlegelve őket, vissza nem szorították a népet. Hamarosan hatalmukba kerítették a csónakot és sortüzzel fenyegették a tömeget, ha azonnal szét nem oszlanak. A nép pedig fejvesztetten rohant a rendőrök elől.

Jura, aki még mindig a ház ajtajában állott, a fáklya a kezében, nézte a jelenetet és gondolkozott, az okokat keresve, ami a népet panaszra késztette.

(Folyt. köv.)

Donogán és Somossy
Debrecen, Kistemplom-bazár.

Mindenféle szőnyegek, Füg-gönyök, Ágy és asztalterítők, Utazó takarók, Lópokrócok, Cocus labtörlők, Linoleum **Óriási raktára!**

Női és gyermek kalapokat

mélyen leszállított árban bocsátom a n. é. hölgyközönség rendelkezésére.

Schimmer Mórné

női kalap divatterme **Hatvan-u. 12.**

Nagymagyaralföldi Bank

Részvénytársaság
DEBRECZEN, Placz u. 73. sz. a.
Elfogad

betéteket

takarékkönyvekre és folyószámlára s állandó jellegű betétek után

5%

kamatot fizet. — Ezenkívül az intézet fizeti a betét kamatadót is.

Bérbe adandó

egészben, vagy kisebb helyiségekre osztva

a **Bankegyesület részvénytársaság**
Placz-utca 72. sz. alatti

jelenlegi üzlethelyisége,

minthogy az intézet f. évi augusztus 1-től kezdve ugyanazon épület első emeletére helyezi át irodáját.

Értekezhetni

a bank helyiségében

a hivatalos órák alatt.

Nádudvar község határában

500 magyar holdnyi

birtok
= eladó. =

Czím a kiadóban.

„Gyöngyvirág Crème“

az arozkrémek gyöngye!

Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. **Sí-mává, fehérre és kédvő teszi az arcot!** Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való kréme nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszer-tárában,
DEBRECZEN.

Kiadó lakások és boltok.

A Takarékszövetkezet Placz- és Csapó-utca sarkán levő bérházában kiadók:

1. 5 szobás első emeleti utcai modern sarok lakás (**hivatalnak**, vagy magán lakásnak) **minden órában kiadó.**

2. 3 szobás első emeleti a Főtérré néző modern lakás **1912. május 1-től.**

3. Három bolthelyiség a Főtérré **1911. november 1-től.**

Értekezhetni a Takarékszövetkezetnél a hivatalos órák alatt.

László Zsigmond
ÁLLATORVOSI

RENDELŐ IRODÁJA

Rákóczi-utca 3. sz.

Reichmann Divatruházában

Előre haladottidény miatt **mélyen leszállított árakban** kaphatók:

- Seiyem jouponok . . . . . 4.75 kr.
- Cloth alsó szoknyák . . . . . 98 „
- Vászon alsó szoknyák . . . . . 1.65 „
- Csipke blousok . . . . . —.98 „
- Francia grenadinok egyszín . . . . . —.65 „
- Madeira himzett batistok . . . . . —.43 „
- Színes ruha vásznak . . . . . —.39 „

Francia gyapju és mosó delainok, szövetek, selymek, csipkek, rövid, diszmutárak, harisnyák. **Zsinór övök minden szaliban 1 forint.**

Férfi-, női- és gyermek fehérneműk. **Gyermekek ruhák minden kivételben óriási választék.**

Valódi Francia reform tűzők.
Placz-utca 85. Royal szállodával szemben.

Izzad a lába?

Használjon Harsányi-féle „Formacint“, mely bármely testrész izzadságát megszünteti.

Hatása gyors és biztos!

Kis üveg 1 kor. Nagy üveg 2 kor.

Ducika crém, páratlan hatású arczsépítő szer, ára 1 kor. Ducika szappan, ára 70 fill. Ducika puder, három színben ára 1 kor.

Hárpáti szesz rövid idő alatt megszünteti a csuszos, reumás fájdalmakat, egy üveg ára 1 kor.

Menthol jegec sósborszesz, az eddigi sósborszeszek között leghatásosabb, 30, 50 fill. és 1 kor. üvegekben.

Indiai fogcsepp, a legmakacsabb fogfájást is megszünteti, ára 70 fill.

Tyukszem irtó, 2—3 nap alatt minden bőrkeményedést megszüntet, ára 70 fill.

A fentiek csakis a

Balás Ödön utód:
HARSÁNYI LAJOS

„Remónyság“ című gyógyszer-tárában **Debreczen, Csapó-utca 18. szám** alatt kaphatók.

Kalap-Vásár!!!

5000 Női és Leánykalapok diszítve és diszítetlen **minden elfogadó árban lesznek eladva!**

Rózsa, Kistemplom-bazár.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Fiatal bankhivatalnok csinos leány vagy özvegyasszony intim barátságát ohajja, kit esetleg anyagilag is támogatna. Jelige «Mignon» kiadóhivatal.

Édes szivem! Öt ne vádold egy perczig sem, a szép művész hibázta el a dolgot, csak egy szavába került volna és . . . . . ő sokat szenved és boldogtalan örökre. . . . . M.

Betöltendő.

Gyári munkások, vasbutor lakatos és fényező tanoncok fizetéssel felvétetnek a Vasbutor gyár r. t.-nál.

Fűszerkereskedő segéd azonnal felvétetik Miklós-utca 22.

Egy tanuló felvétetik Félégyházy János fűszer kereskedésében Piacz és Miklós-utca sarok.

Műasztalos tanuló fizetéssel felvétetnek. Kovács Gyula, Darabos-utca 17.

Gyakorlott ingvasalónok felvétetnek az Első Debreczeni mosóintézetnél Piacz-utca 63. szám.

Egy jó házból való fiu tanulóknak felvétetik Vági István ékszerésznél, Miklós u 5.

Egy gyakorlott mosóné és vasalóné felvétetik Kandia-u. 5. mosódába.

Tanuló fizetéssel felvétetik Harmathy könyvkereskedés, Fűvészkerti-utca 14.

Tanoncz kitűnő mesterséghez felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Gyakorlot gépirónó, jóírással irodába állást keres. Cime a kiadóba.

Nyomdásztanoncz, ki 14 életévét betöltötte és két középiskolát végzett, felvétetik Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piacz-u. 49.

Adás-vétel.

Háziasszonyok büszkesége egy jól sikerült kávé. Állandóan friss pörkölésű kávé ajánlok, esetleg villanyüzemű kávépörkölő gépen a vevő előtt válogatott kávéfajokból azonnal pörköltve. Deutsch Lajos, Piac-utca 38.

Gőzerővel pörkölt, naponta friss, zamatos kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városház-utca 2 Pénzügyi-palota.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Valódi szegedi édes, nemes és rózsza paprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében, Városház-u. 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.

Bor eladás. 70 hektoliter kitűnő 1908. évi Ezerjő Rizling Molnár Lukátsnál Debreczenben.

A Booskay kertben 20 hold szőlő egészben vagy kisebb részletekben is eladó. Értekezni lehet Hadházy Dezső hegyközségi felügyelőnél, a helyszínen.

Egy kávéházi kassza, hat billiárd és egy gázkályha eladó. Értekezhetni a Hungária kávéházban.

Retezár-léle Csapó-utca 68. számú háznál egy hentes üzlethelyiség felszereléssel kiadó. Csillag-utca 104. számú ház eladó. Értekezni lehet Busi-u. 17.

Kovácsos ugorka nagyban és kicsinyben kapható. Grünfeld, Miklós-u. 14.

Legolcsóbban lehet butorokat vásárolni Weisz Gyulánál Széchenyi-utca 19. szám, kényelmes havi részletfizetésre is.

Eladó egy új, alig használt selyem ruha. Czim a kiadóba megtudható.

Munkások figyelmébe. Legolcsóbban vásárolhat férfi ruhát, cipőt, csizmát, kalapot és ingeket a **Munkás bazárban** Bádogos-utca Nuszbaum Hermann czégnél.

Lakás.

A Hungáriában egy modern, új 4 szobás utcai lakás augusztus elsőre kiadó.

Forgalmas helyen, piacchoz közel, szép tágas üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedőnél.

Egy üzlet helyiség azonnal kiadó Piacz-u. 3. szám alatt.

József kir. herceg-utca 14. szám alatt 4 szobás udvari lakás kiadó. Villanyvilágítás. Ugyanott nagy pinceraktár.

Különféle.

Libát aki a tarlóra vesz s ha Kun gyógy-szerész **Baromfi dögvész elleni** porát adja nekik, minden **elhullott liba árát 2 koronával megfizetem.** Kapható ott ahol a **Kun sertéspora,** minden gyógyszerárban és drogériában 6 koronáért 3 doboz franco Nyirkarászról póstautalványon rendelhető.

Legszébben tisztít, mos és vasal a Kristály mosóda, Kandia-u 5.

Arany, ezüst és ékszer munkákat a legolcsóbban készít Tuschák Vilmos ékszerész Halköz 4. sz.

Weisz Ferencz épület és mű-butor asztalos József-kir.-h.-u. 60. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsörendű kivitelben, mérsékelt árban.

Házhelyeknek

eladó

a Sámsoni útfélen, a hadházi vonat sorompójánál kezdődő volt **Kaiz** féle telek kedvező fizetési feltételek mellett.

Értekezhetni

A Néptakarékpénztár Szövetkezetnél
Debreczen, Piacz-utca 75. sz.

Előleges értesítés.

A debreczeni Vas és Rézbutorgyár részvénytársaság Ispotály lapon levő saját gyártelepét legújabb vivmányu gépekkel felszerelt **butormárványiparral bővíté** ki és a Belga, Olasz, Francia és Magyar I. rendű nyers márvány fajok megérkezése után üzembe helyezi.

Egyben a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlja immár általánosan elismert és többszörösen kitüntetett vas és rézbutor gyártmányait, a melyek **mindegyike özögyűk czimkéjével van elátva.**

Beszerezhetők minden nagyobb butor és vaskereskedőnél, ennek hiányában pedig saját telepükön levő raktárukból a legmérsékeltbb gyári áráért.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

A tavaszi és nyári idényre a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárakból, szabadalmazott

jégszekrényeket,

önműködő fagyaltgépeket, legjobb minőségű szódavíz készülékeket. Tükrözött kerti golyókat, Sodrony borítékot és szabadalmazott legjobb befűző üvegeket, a legnagyobb választékban és legjutányosabb árak mellett ajánl

Kaszanyitzky Endre

üveg, porcellán, lámpa, háztartási s diszaruk nagykereskedése

Debreczen, Piacz-u. 57-ik szám.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

Simonffy- utca 55.	Ruhafestő.	Széchenyi- utca 6.
GÖZMOSÓ.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Ágytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegy-tisztító.	Verbőczy- utca 14.

Üzleti könyvek,

mert azok árusításával teljesen felhagyunk,

igen olcsón

kaphatók.

Hoffmann és Kronovitz

könyvnyomdájában

Piacz-utca 49.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.